

ІНТЕГРУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ВИМОГ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Тверитникова О.Є., Демідова Ю.Є.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Організаційно-методичною базою створення інтегрованих систем управління (ІСУ) є міжнародні стандарти систем управління якістю, систем екологічного управління. Крім того сучасні вимоги потребують наявності системи безпеки професійної діяльності. Основою для розроблення такої системи стала специфікація OHSAS 18001, що була запропоновано Британським інститутом стандартів. Подальша діяльність міжнародних організацій зі стандартизації спрямована на удосконалення питань безпеки професійної діяльності привела до створення у 2018 р. міжнародного стандарту ISO 45001:2018. Це документ має зовсім нову структуру, хоча деякі положення співпадають з OHSAS 18001-2007. Поступово він стане повноцінною заміною останнього. Схожість за структурою з базовими стандартами ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001 та ін. дає змогу інтегрування нового стандарту з іншими системами. Стандарт спрямовано не тільки на усунення загроз і мінімізацію ризиків, але й на розроблення та прийняття ефективних профілактичних заходів. Країнами Європи та світовими провідними концернами політика безпеки професійної діяльності формувалася десятиріччями і сьогодні є вже обов'язковим фактором професійної діяльності.

В Україні охорона професійної діяльності регламентована ДСТУ OHSAS 18001:2010, що побудований на основі нової версії OHSAS 18001:2007. Цей документ є чинним до 2022 р. Враховуючи міжнародні рекомендації, був створений ДСТУ ISO 45001:2019, що є ідентичним перекладом міжнародного стандарту ISO 45001:2018 (IDT). На основі нормативних документів на деяких підприємствах України були розроблені та впроваджені ІСУ. На підприємстві «Запоріжсталь» впроваджено одночасно політику OHSAS 18001:2007 та МОП СУОП 2001 (вимоги Міжнародної організації праці, щодо організації робочих місць та умов праці). Інтегровані системи менеджменту реалізовані на таких підприємствах: ПАТ «АЗОТ» хімічного профілю, ПАТ «Одескабель». У 2012 р. на підприємстві ПАТ «УКРТРАНСГАЗ» впроваджена сертифікована система управління безпекою праці (OHSAS 18001:2007). Сучасна інтегрована система менеджменту якості, професійної безпеки та охорони здоров'я відповідно до вимог стандартів ISO 9001:2015 та ISO 45001:2018 розроблена, задокументована та впроваджена в Акціонерному товаристві «Український інститут з проектування нафтопереробних і нафтохімічних підприємств».

Отже, враховуючи досвід міжнародного створення та впровадження інтегрованих систем менеджменту для досягнення необхідного рівня у галузі безпеки та гігієни професійної діяльності в Україні необхідно обов'язково враховувати сучасні світові тенденції. Це дає змогу українським підприємствам забезпечити і конкурентні переваги, і сталий розвиток підприємств і покращити стан промислової безпеки.